

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

І. Я. Коцан

2015 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про експертизу дистанційного курсу навчальної дисципліни
у Східноєвропейському національному університеті
імені Лесі Українки

Вступ

Порядок трансформації навчальних дисциплін у дистанційний формат визначається порядком їх вивчення в рамках підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів денної та заочної форм навчання, а також потребами студентів, що навчаються за індивідуальним графіком. Цей процес пов'язаний з поетапним запровадженням технологій дистанційного навчання у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки (далі Університет).

1. Загальні положення

1.1. Це положення визначає зміст та порядок проведення апробації, експертизи дистанційних курсів навчальних дисциплін (далі ДК) та регламентує процедуру надання їм статусу навчально-методичної праці.

1.2. Положення призначене для сприяння напрацюванню необхідних електронних освітніх ресурсів із метою інтенсифікації впровадження технологій дистанційного навчання у навчальний процес в Університеті.

1.3. Це Положення розроблене відповідно до вимог і з урахуванням:

– Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про авторське право і суміжні права»;

– Національних стандартів України ДСТУ 3017-95 «Видання. Основні види. Терміни та визначення»; ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості»;

– Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01 жовтня 2012 року № 1060 про затвердження «Положення про електронні освітні ресурси»;

– Державних освітніх стандартів з урахуванням вимог державних санітарних правил і норм та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність в сфері науково-методичного і матеріально-технічного забезпечення системи освіти;

– Положення про Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

– Концепції розвитку системи дистанційного навчання у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки;

– Положення про Координаційну раду з розвитку системи дистанційного навчання у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки;

– Положення про електронні освітні ресурси Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

– Положення про дистанційне навчання у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

– Вимог до створення та розміщення дистанційних курсів навчальних дисциплін на сервері дистанційного навчання Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

– Положення про порядок рекомендації навчальної, навчально-методичної літератури, засобів навчання і навчального обладнання до використання у навчальному процесі.

1.4. У цьому Положенні терміни та поняття вживаються в таких значеннях:

Дистанційний курс навчальної дисципліни (далі ДК) – цілісна дидактична система, що складається з різних електронних навчальних матеріалів, використовує інформаційно-комунікаційні технології та забезпечує навчання й керування автором цим процесом. ДК виконує кілька важливих дидактичних функцій, поєднуючи в собі: засоби зберігання та відтворення змісту навчання; засоби унаочнення навчального матеріалу; модель (моделі) об'єктів вивчення; середовище й засоби навчальної діяльності студентів над моделями об'єктів вивчення; засоби організації управління навчальним процесом. З огляду на це, ДК може бути визнаний навчально-методичною працею.

MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) – Web-орієнтована система, яка функціонує в мережі Інтернет у вигляді Web-сайту в межах освітнього порталу Університету.

Змістово-методична експертиза ДК спрямована на оцінювання повноти змісту навчальних матеріалів, дидактичних і методичних властивостей ДК. Оцінюється обсяг матеріалу, актуальність, новизна, відповідність змістового наповнення ДК робочій програмі навчальної дисципліни, придатність поданого дистанційного курсу для самостійного вивчення. Педагогічна оцінка дається з урахуванням інтересів викладача і того, кого навчають, а також особливостей організації навчального процесу під час вивчення навчальної дисципліни. Методична оцінка формується на основі принципів варіативності, послідовності подачі навчального матеріалу, наявності системи контролю і самоконтролю за рівнем здобутих знань.

Дизайн-ергономічна експертиза ДК оцінює якість аудіо- та відеорядів, психологічні, ергономічні та художні властивості ДК. У ці параметри входять комфортність використання, організація інтерактивності, навігації, інтуїтивної ясності, оригінальність.

Структурно-функціональна експертиза ДК – перевірка відповідності ДК певній еталонній структурі, вимогам до подання навчальних ресурсів у віртуальному навчальному середовищі.

2. Загальні вимоги до ДК

2.1. Загальний обсяг ресурсів ДК автор встановлює самостійно. Обсяг навчального матеріалу, поданого у ДК повинен відповідати робочій програмі навчальної дисципліни, чинним санітарним нормам, ергономічним та програмно-технічним вимогам до електронних освітніх ресурсів. Обов'язковим є дотримання законодавства України щодо захисту авторських прав.

2.2. ДК повинен містити інформаційно-довідковий, змістовий та контролюючий складник та відповідати «Вимогам до створення та розміщення дистанційних курсів навчальних дисциплін на сервері дистанційного навчання Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки».

2.3. Для навчальних дисциплін, які згідно з навчальним планом підготовки фахівців вивчаються два і більше семестри, рекомендується розробляти ДК на кожний семестр. У назві необхідно відображати, яка це частина ДК. Наприклад, *Українська мова. Частина 1* – означає, що цей ДК призначений для студентів, які розпочинають вивчення дисципліни відповідно до навчального плану (незалежно у якому семестрі).

2.4. Статус навчально-методичної праці надається виключно тим ДК, які розміщені на сервері дистанційного навчання Університету та зареєстровані у Центрі інноваційних технологій та комп'ютерного тестування (далі ЦІТКТ).

2.5. Для отримання статусу навчально-методичної праці створений та розміщений в Moodle ДК повинен пройти апробацію, змістово-методичну, дизайн-ергономічну та структурно-функціональну експертизи.

2.6. Максимальна оцінка ДК за результатами апробації, дизайн-ергономічної та структурно-функціональної експертиз – 100 балів.

3. Апробація ДК

3.1. Початковою датою функціонування ДК вважається дата реєстрації його в ЦІТКТ. Після реєстрації ДК функціонує у тестовому режимі, який передбачає створення, редагування та видалення ресурсів розробленого автором ДК з можливістю здійснювати діагностику функціонування ресурсів ДК, використовуючи функцію Moodle *«Перемикнути на роль студента»*. Статус ДК в Moodle протягом цього періоду залишається незмінним: *«Курс функціонує у тестовому режимі»*.

3.2. Максимальний термін тестового режиму – 20 робочих днів від дати реєстрації. Після завершення цього терміну адміністратор Moodle блокує роботу курсу та узгоджує із автором ДК подальші дії.

3.3. Апробація ДК передбачає використання його у навчальному процесі під час викладання відповідної навчальної дисципліни.

3.4. Для проведення апробації автор ДК:

- подає у ЦІТКТ візитку курсу, сформовану до друку в Moodle. Зразок титульної сторінки візитки подано у додатку 1;
- організовує реєстрацію студентів в Moodle та забезпечує доступ до ресурсів ДК (повідомляє кодове слово або зараховує студентів на курс у ручному режимі);
- здійснює управління навчальною діяльністю студентів (перевіряє виконані завдання, веде електронний журнал);
- оновлює або доповнює ресурси ДК.

3.5. Адміністратор Moodle змінює статус ДК на *«Курс функціонує у режимі апробації»*, надає студентам, зареєстрованим на курсі, доступ до ресурсу в Moodle з можливістю пройти анонімне опитування для оцінки розробленого автором ДК. Зразок анкети для опитування наведено у додатку 2.

3.6. Автор ДК організовує опитування студентів протягом апробації ДК. Результати анкетування враховуються під час формування експертного висновку за результатами оцінки ДК та становлять 20 балів.

3.7. Мінімальний термін апробації – три місяці від дати подання візитки ДК.

4. Змістово-методична експертиза ДК

4.1. Змістово-методична експертиза ДК здійснюється фахівцями кафедри, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни. Така експертиза проводиться для ДК, які пройшли мінімальний термін апробації, та передбачає:

- аналіз повноти викладу навчального матеріалу ДК та відповідності його до робочої програми навчальної дисципліни;

- аналіз повноти та якості, розміщених у ДК, дидактичних матеріалів, засобів контролю знань студентів;
- оцінку ефективності використання ДК для самостійної роботи студентів;
- оцінку правильності та точності визначень і формулювань, використання загальноприйнятої термінології, норм, правил, стандартів тощо.
- аналіз відповідності контенту ДК до сучасного стану предметної галузі, що вивчається.
- аналіз відповідності рекомендованих джерел до тематики навчальної дисципліни. Оцінку коректності їх використання та повноти вибору, як базових так і новітніх публікацій із цієї тематики.

4.2. Обґрунтування висновків змістово-методичної експертизи аналізованого ДК подається у вигляді розширеного витягу з протоколу засідання кафедри з рекомендацією до використання в навчальному процесі.

5. Дизайн-ергономічна та структурно-функціональна експертиза ДК

5.1. Для проведення дизайн-ергономічної та структурно-функціональної експертиз ДК автор в ЦІТКТ подає:

- Заяву (Додаток 3).
- Розширений витяг із протоколу засідання кафедри з рекомендацією ДК до використання в навчальному процесі.
- Структурну схему ресурсів ДК. У вигляді таблиці потрібно подати структуру курсу, яка відповідає робочій програмі навчальної дисципліни з описом ресурсів Moodle, які забезпечать навчальну діяльність студентів (Додаток 4).

5.2. Адміністратор Moodle блокує функцію редагування ДК для автора на період проведення експертизи.

5.3. ЦІТКТ здійснює дизайн-ергономічну та структурно-функціональну експертизу ДК, які передбачають:

- перевірку на дотримання вимог щодо стильового оформлення навчальних текстів: узгодженість між щільністю тексту та розміром шрифту, дотримання принципу кольорового балансу, якість відображення фото та графічних об'єктів тощо;
- оцінку сукупності властивостей ДК, що впливають на ефективність і продуктивність його використання в навчальній діяльності: проста та логічна система навігації в межах ДК; легкість використання та відтворення отриманих навиків роботи з ресурсами ДК; низька частота помилок під час переходу на зовнішні ресурси та завантаження аудіо- та відеоматеріалів; суб'єктивне задоволення від зовнішнього вигляду ДК та його структури.
- аналіз підсистеми допомоги (інструкція до курсу) на чіткість та зрозумілість викладених інструкцій для користувача, який уперше «зайшов» на ДК.
- аналіз наявності обов'язкових складників ДК;
- кількісний аналіз ресурсів ДК відповідно до структурної схеми ресурсів ДК;
- оцінку використаних ресурсів Moodle відповідно до встановлених у цьому Положенні критеріїв (Додаток 5).

5.4. Максимальна оцінка за результатами дизайн-ергономічної та структурно-функціональної експертиз ДК – 80 балів.

5.5. За результатами апробації, дизайн-ергономічної та структурно-функціональної експертиз ДК ЦІТКТ надає автору експертний висновок (Додаток 6).

5.6. Якщо за результатами апробації, дизайн-ергономічної та структурно-функціональної експертиз ДК отримав оцінку:

– менше 50 балів, то в експертному висновку зазначається рекомендація розробнику доопрацювати ДК, здійснити повторну апробацію та пройти повторну експертизу;

– 50–79 балів – рекомендація ДК до розгляду на науково-методичній раді Університету для визнання його навчально-методичною працею;

– 80 балів і більше – рекомендація ДК до розгляду на науково-методичній раді Університету з подальшим поданням його на вчену раду Університету для отримання грифу «Затверджено...».

5.7. ЦІТКТ не здійснює експертизу ДК у період заліково-екзаменаційних сесій, термін яких визначається наказом про організацію навчального процесу в Університеті на поточний навчальний рік.

Обговорено

на засіданні Координаційної ради з розвитку системи дистанційного навчання у СНУ імені Лесі Українки

Протокол № 1 від 15.10 20 15 р.

Голова ради

О. Б. Герасимчук

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації

С. В. Гаврилюк

Начальник юридичного відділу

А. В. Маїло

Схвалено

Вченою радою СНУ імені Лесі Українки

Протокол № 3 від 29 жовтня 20 15 р.

Вчений секретар

Л. С. Семенюк

Зразок титульної сторінки візитки ДК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Кафедра економіки та безпеки підприємства

ВІЗИТКА
дистанційного курсу навчальної дисципліни

ОПТИМІЗАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ

для студентів денної та заочної форм навчання, які здобувають
освітній ступінь вищої освіти **Бакалавр**

за напрямками підготовки

Економіка підприємства, Облік та аудит, Фінанси та кредит

Автор ДК _____ доц. Герасимчук О. Б.

Реєстраційний номер

Анкета опитування студентів

№	Питання анкети	Шкала оцінювання
1	Курс структурований, у зрозумілій формі подано план проведення занять і контрольних заходів	1 - 10
2	Достатньо роз'яснені критерії поточного та підсумкового контролю з дисципліни	1 - 10
3	Запропоновані друковані та інтернет-джерела містять основні та додаткові навчально-методичні матеріали з дисципліни	1 - 10
4	Викладений матеріал актуальний і достатньо підкріплений графікою, мультимедіа, відео- та аудіофрагментами	1 - 10
5	Навчальний матеріал викладено в логічній послідовності, на доступному рівні, в обсязі достатньому для оволодіння змістом дисципліни	1 - 10
6	Рівень трудомісткості завдань для самостійного опрацювання відповідає часу, який передбачено відповідним ресурсом у ДК	1 - 10
7	Теоретичний матеріал, послідовність та методи виконання лабораторних (практичних) робіт, графічні зображення, приклади виконання завдань, індивідуальні завдання подані в обсязі достатньому для самостійного оволодіння навчальним матеріалом	1 - 10
8	Забезпечується on-line та off-line спілкування для проведення консультацій	1 - 10
9	Поточне (підсумкове) оцінювання (семінари, тести, анкети, контрольні роботи тощо) здійснюється вчасно й об'єктивно	1 - 10
10	Задоволений(а) якістю дистанційного курсу	1 - 10
	Всього	100

Керівникові Центру інноваційних
технологій та комп'ютерного тестування

(Прізвище І. П.)

ЗАЯВА

Прошу провести дизайн-ергономічну та структурно-функціональну експертизи
дистанційного курсу навчальної дисципліни

(повна назва дисципліни згідно з навчальним планом)

Дата реєстрації ДК

_____ 20 ____ р.

Реєстраційний номер

Категорія Moodle, у якій розміщено ДК _____

Кодове слово _____

Структурна схема ресурсів ДК додається.

Автор (и)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

_____ 20 ____ р.

Експерт Центру
інноваційних технологій
та комп'ютерного тестування

(посада, прізвище, ім'я, по батькові.)

Керівник Центру
інноваційних технологій
та комп'ютерного тестування

(підпис)

І. П. Прізвище

Структурна схема ресурсів ДК навчальної дисципліни

(повна назва)

Тема	Аудиторна діяльність		Позааудиторна діяльність			Засоби контролю
	Лекції	Пр/Сем/Лаб	Інд. завд.	Конс.	Сам. роб.	
Модуль 1				Форум		Тест
Тема 1	Файл					
Тема 2	Файл	Файл			Файл	Завдання
Тема 3	Файл	Форум			Файл	Завдання
Тема 4	Посилання	Файл			Файл	Завдання
Тема 5	Урок	Файл			Файл	Тест
Модуль 2				Чат		Тест
Тема 6	Файл, Книга	Файл	Реферат		Тест	
Тема 7	Файл, Посилання	Файл			Тест	
Тема 8	Файл, Глосарій	Файл			Глосарій	
Тема 9	Файл	Файл			Завдання	
Загалом до курсу				Чат		Файл, Посилання

Критерії оцінювання ДК

	Критерій	Макс. кільк. балів	Діапазон балів
1	АПРОБАЦІЯ		
1.1	Результати анкетування студентів	20	
2	ДИЗАЙН-ЕРГОНОМІЧНА ЕКСПЕРТИЗА		
2.1	Стильове оформлення навчальних текстів	3	3 бали – добре 2 бал – достатньо 1 балів – погано
2.2	Ефективність та продуктивність використання ресурсів ДК	3	3 бали – добре 2 бал – достатньо 1 балів – погано
2.3	Чіткість та зрозумілість організації підсистеми допомоги	3	3 бали – добре 2 бал – достатньо 1 балів – погано
3	СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА ЕКСПЕРТИЗА		
3.1	Електронний журнал	5	5 балів – наявні авторські налаштування звіту по користувачу 1-4 балів – відповідно до повноти відображених в журналі оцінок згідно з критеріями оцінювання, визначених у ДК. 0 балів – журнал не ведеться
	ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВИЙ СКЛАДНИК	Усі елементи є обов'язковими	
3.2	Вступне слово автора ДК	не оцінюється	
3.3	Комунікативні елементи	не оцінюється	Новини курсу (стандартний Форум в Moodle) Форум для спілкування
3.4	Візитка курсу	не оцінюється	Сторінки: Автор курсу Опис дисципліни Мета і завдання Знання та вміння Тематичний план
3.5	Інструкція до курсу	6	Розраховується як сума балів: Опис ресурсів курсу – 2 бали Сценарій навчання – 4 бали Шкала та критерії оцінювання – не оцінюється Опис способів та засобів комунікації – не оцінюється
3.4	Термінологічний словник	не оцінюється	Не менше 10 термінів та визначень
3.5	Джерела	5	Розраховується як сума балів за кожний зі способів представлення в Moodle: Перелік у форматі текстового файлу – 2 бали Подано у вигляді посилань на зовнішні ресурси – 3 бали
3.6	ЗМІСТОВИЙ СКЛАДНИК	20	11-20 балів – наявність ресурсів Moodle для засвоєння теоретичного складника навчальної дисципліни відповідно до структури курсу, які подані у вигляді Web-сторінок, файлів у текстових форматах, презентацій, мультимедійних додатків тощо. Наявність ресурсів Moodle для кожної практичної (лабораторної) роботи або семінарського заняття. 6-10 балів – наявність ресурсів Moodle для засвоєння або тільки теоретичного або тільки практичного складника навчальної дисципліни. Курс містить ресурси для засвоєння не менше ніж 50% навчального матеріалу відповідно до структури курсу. 0-5 балів – ресурси для засвоєння навчальних матеріалів відсутні або представлені на курсі епізодично.
3.8	СКЛАДНИК КОНТРОЛЮ	35	11-35 балів – засоби самоконтролю, підсумкового, модульного або тематичного контролю знань реалізовані у формі діяльнісних елементів Moodle (Тести, Глосарій, Форум, Завдання тощо). 1-10 балів – засоби самоконтролю, підсумкового, модульного або тематичного контролю знань реалізовані у формі переліку питань. 0 балів – засоби контролю відсутні
	Усього	100	

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

про результати апробації, дизайн-ергономічної та структурно-функціональної експертизи дистанційного курсу навчальної дисципліни

_____ (повна назва згідно з навчальним планом)

для студентів, які здобувають освітній ступінь вищої освіти _____
за напрямом (спеціальністю) _____

Автор (и)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Дата реєстрації ДК

Реєстраційний номер

_____ 20 ____ р.

Рекомендовано до використання в навчальному процесі кафедрою

_____ (повна назва кафедри)

Протокол № _____ від _____ 20 ____ р.

Результати апробації (оцінка студентів) _____ бали (ів)

Результати дизайн-ергономічної та структурно-функціональної експертизи _____ бали (ів)

Загальна оцінка ДК _____ бали (ів)

Експерт Центру
інноваційних технологій
та комп'ютерного тестування

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові.)

_____ (підпис)

Висновок: поданий на експертизу дистанційний курс навчальної дисципліни рекомендувати до розгляду на науково-методичній раді університету.

_____ 20 ____ р.

Керівник Центру
інноваційних технологій
та комп'ютерного тестування

_____ (підпис)

І. П. Прізвище